

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 607/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8 Co 227/2014-127 zo 14. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2014 doručená sťažnosť M. V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 227/2014-127 zo 14. mája 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že sa «žalobou podanou na Okresnom súde Námestovo dňa 28.02.2013 v konaní vedenom na OS NO pod sp. zn. 8C/31/2013 domáhala uloženia povinnosti žalovanému, ako výlučnému vlastníkovi pozemku..., ostatné plochy o výmere 135 m², k. ú..., strpieť vecné bremeno oprávnenej žalobkyne, ako výlučnej vlastníčky pozemkov, parc... a č..., k. ú..., týkajúce sa práva prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom po pozemku ..., ostatné plochy o výmere 135 m² v k. ú..., k pozemkom parc... a č... v k. ú...

Žalobu zdôvodnila tým, že aj keď riadne zavkladovanou kúpnu zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa 19.05.2003 došlo vtedajším vlastníkom k zriadeniu predmetného vecného bremena k pozemku ..., v dôsledku toho, že nie je vecné bremeno evidované na príslušnom liste vlastníctva nemôže svoje oprávnenia z neho plynúce reálne využívať...

Kúpnu zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa 28.03.2003 žalobkyňa odkúpila od predávajúceho K. G. časti pozemkov vedených v tom čase na LV č... k. ú... ako ... ostatná plocha o výmere 252 m² a parc. č... ostatná plocha o výmere 252m m² a to len v rozsahu ich časti zodpovedajúcich podľa geometrického plánu J. G. č... zo dňa 28.01.2003 novovytvorenej parcele.. č... ostatná plocha o výmere 117 m². V čl. VI zmluvy súčasne došlo k dohode o zriadení vecného bremena spočívajúceho v oprávnení vlastníka pozemkov... parc. č... a č... prechádzať pešo a jazdiť motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom po pozemku parc... č... ostatná plocha o výmere 135 m², k. ú..... vecné bremeno bolo zriadené na neurčito a zároveň bolo dohodnuté, že jeho právne účinky budú prechádzať súčasne so zmenou vlastníckych vzťahov k predmetným pozemkom. Vklad zmluvy bol povolený do katastra nehnuteľnosti dňa 16.06.2003 pod č....

... vklad vlastníckeho práva a vecného bremena do katastra nehnuteľnosti z uvedenej zmluvy síce bol povolený v prospech žalobkyne rozhodnutím Správy katastra zo dňa 16.06.2003, avšak povinnosť vyplývajúca z vecného bremena vzťahujúca sa k pozemku ... nebola v dôsledku pochybenia katastra zapísaná na list vlastníctva č... k. ú..., kde bola táto parcela v tom čase vedená.

Pozemok..., parc. č... bola následne predmetom prevodov, konkrétne kúpnu zmluvou zo dňa 28.03.2006. K. G. odpredal tento pozemok manželom F., ktorí ho následne kúpnu zmluvou zo dňa 28.12.2006 odpredali J. Á. a tento ho následne v roku 2009 daroval M. G., ktorý v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 8C/31/2013 vystupoval v pozícii žalovaného...

Po zistení vyššie uvedených skutočností žalobkyňa - sťažovateľka, vyzvala listom zo dňa 12.11.2007 Správu katastra Námestovo na zápis vecného, bremena zriadeného kúpnu zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena uzatvorenou dňa 19.05.2003 do LV č... k. ú... Správa katastra Námestovo na základe vyššie uvedenej výzvy vykonala neformálny zápis opravy chyby údajov na LV č... k. ú..., a pod položkou výkazu zmien č..., ktorým do časti „C“ tohto listu vlastníctva zapísala ťarchu v znení: ...Právo prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom po pozemku parc. č... ost. pl. o výmere 135 m² k. ú... k pozemkom... a... Proti uvedenému opatreniu Správy katastra Námestovo, vykonanému pod položkou výkazu zmien č..., bol podaný protest prokurátora č... zo dňa 02.05.2008. O uvedenom proteste prokurátora rozhodoval Katastrálny úrad v Žiline, ktorý rozhodnutím č... zo dňa 31.07.2008 protestu prokurátora vyhovel a opatrenie Správy katastra Námestovo vykonané pod položkou výkazu zmien č..., zrušil a vec vrátil Správe katastra Námestovo na ďalšie konanie...

Sťažovateľka následne viacerými výzvami žiadala Správu katastra v Námestove, aby v zmysle rozhodnutia Katastrálneho úradu v Žiline č... zo dňa 31.07.2008 o začatie katastrálneho konania o oprave chyby v katastrálnom operáte a zápis vecného bremena k pozemku ... k. ú....

Správa katastra Námestovo vydala dňa 12.04.2010 rozhodnutie č..., ktorým neopravila chybu v katastrálnom operáte. Vo výroku tohto rozhodnutia Správy katastra Námestovo je zároveň uvedené, že pri zápise kúpnej zmluvy a dohody o zriadení vecného bremena č..., pod položkou výkazu zmien č... zo dňa 14.08.2003 a kúpnej zmluvy a dohody o zriadení vecného bremena č..., pod položkou výkazu zmien č... zo dňa 14.08.2003, pracovníčka Správy katastra Námestovo nevpísala do už neaktívneho LV č... k. ú..., vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom po pozemku ... ostatné plochy o výmere 135 m² k. ú... k pozemkom parc... a... Proti uvedenému rozhodnutiu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom

žiadala odvolací orgán, aby napadnuté rozhodnutie zmenil a rozhodol o tom, že ťarcha - zriadenie vecného bremena - bude na LV č... k. ú..., zapísané.

Katastrálny úrad v Žiline vydal dňa 31.03.2011 rozhodnutie č... Správy katastra Námestovo zmenil tak, že návrhu sťažovateľky nevyhovel a nezapísal na LV č... k. ú... k pozemku... vecné bremeno, pričom v závere odôvodnenia uviedol, že predmetné právo zodpovedajúce vecnému bremenu (právo prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom po pozemku parc. č... k pozemkom parc. č... a... k. ú...) dotknuté právnymi zmenami, konkrétne rozhodnutím Správy katastra Námestovo č... a... nezaniklo, ale na jeho zápis na LV č... k. ú... je potrebné, aby účastníci konania medzi sebou mimosúdne uzavreli dohodu, obsahom ktorej bude dohoda o práve zodpovedajúcom vecnému bremenu, ktorá sa zapíše do katastra nehnuteľnosti vkladom, alebo podali na súd návrh na určenie práva k nehnuteľnosti. Na záver dodalo, že až na základe povolenia vkladu nepomenovanej zmluvy uzavretej podľa ust. § 510bč. zák. alebo právoplatného súdneho rozhodnutia o určení práva zodpovedajúceho vecnému bremenu môže Správa katastra Námestovo opraviť údaje v katastrálnom operáte.

Okresný súd Námestovo rozsudkom sp. zn. 8C/31/2013-106 zo dňa 03.06.2013 vo výroku I/ uložil žalovanému, ako výlučnému vlastníkovi pozemku,... parcela č..., ostatné plochy o výmere 135 m², evidovaného v katastri nehnuteľnosti, Správou katastra Námestovo na LV č... k. ú..., povinnosť strieť peši prechod žalobkyne ako výlučnej vlastníčky pozemkov, parcela... č... a..., evidovaných v katastri nehnuteľnosti, správou katastra Námestovo, na LV č... k. ú..., po pozemku... parcela č..., ostatné plochy o výmere 135 m² k. ú... k pozemkom parc... a č... v k. ú... Vo výroku II/ vo zvyšku žalobu zamietol, vo výroku III/ rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania...

Sťažovateľka sa proti vyššie uvedenému rozsudku prvostupňového súdu v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolala. V odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie charakteru práva prechodu.

Napriek existencii platnej a účinnej dohody o zriadení vecného bremena zo dňa 28.03.2003, ktorou, ako konštatoval sám prvostupňový súd, „žalobkyňa nadobudla povolením vkladu do katastra nehnuteľnosti uvedené oprávnenia vyplývajúce zo zriadeného vecného bremena. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že v dôsledku pochybenia správy katastra nebola táto ťarcha vyznačená na príslušnom liste vlastníctva, nakoľko podľa

§ 151o ods. 1 OZ nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je viazané iba na povolenie vkladu do katastra nehnuteľnosti, k čomu v danom prípade došlo“, súd napadnutým rozsudkom nevyhovel žalobe v celom rozsahu a neurčil povinnosť žalovanému strpieť prechod žalobkyne po parc. č... nie len peši, ale aj motorovým vozidlom tak, ako to vyplýva z dohody o zriadení vecného bremena...

Z podanej žaloby, ako aj zo samotného priebehu konania nepochybne vyplýva, že v súdenom prípade sa nejedná o prípad zriadenia vecného bremena konštitutívnym rozhodnutím oprávneného orgánu - v danom prípade súdu, nakoľko existuje dohoda o zriadení vecného bremena a teda ide o prípad vzniku vecného bremena na základe dvojstranného právneho dojednania - písomnej dohody...

Prvostupňový súd ale aj napriek skutočnosti, že na str. 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku sám konštatoval, že v zmysle ust. § 151o ods. 1 OZ nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je viazané iba na povolenie vkladu do katastra nehnuteľnosti, k čomu v danom prípade došlo, uložením povinnosti žalovaného strpieť len prechod peši, cez pozemky ktorých je výlučným vlastníkom žalovaný, v podstate bez akéhokoľvek návrhu či právneho dôvodu modifikoval dohodu, o ktorej sa sám vyjadril že už touto žalobkyňa, ako vlastníčka pozemkov parc... a č..., získala oprávnenie prechádzať nie len pešo, ale aj motorovým vozidlom, traktorom alebo povozom po pozemku

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku poukazuje na ust. § 151p ods. 1 v zmysle ktorého vecné bremená zanikajú rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona, v spojení s ust. § 151p ods. 2 v zmysle ktorého, vecné bremeno zanikne ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti, prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

Ďalej v odôvodnení uvádza, že v dôsledku zmien realizovaných žalobkyňou má pozemok šírku cca 2,19 m čo nepostačuje na prejazd motorovým vozidlom, a teda vecné bremeno v rozsahu prejazdu motorovým vozidlom zaniklo zo zákona. S uvedeným záverom prvostupňového súdu sa však nemožno stotožniť, nakoľko za motorové vozidlo sa považuje aj štvorkolka, ktorú žalobkyňa, ako to vyplýva z výpovede svedka A. V. na pojednávaní dňa 03.06.2013, vlastní a využíva a ktorá má šírku cca 1,4 m a teda bez akýchkoľvek problémov po spornom pozemku prejde.

Na základe uvedeného ma žalobkyňa za to, že k zániku vecného bremena zo zákona tak ako to upravuje ust. § 151o ods. 2 OZ, nedošlo, nakoľko je prejazd motorovým vozidlom aj naďalej možný...

Sťažovateľka trvá na tom, že vzhľad a tvar pozemku... k. ú..., sa od dokončenia stavebných úprav vykonaných za účelom lepšieho využívania zriadeného vecného bremena (vybudovanie oporného múru, terasovitý ráz, navozenie štrku a pod.) viaznuceho k predmetnému pozemku, nebol zmenený žiadnymi inými zmenami trvalého charakteru, pre ktoré by už nemohol slúžiť potrebám sťažovateľky, ako oprávnenej z vecného bremena. Jedinou zmenou tohto pozemku ... je, že ho žalovaný – M. G. zatravnil, ale pod trávnatým porastom je štrk, ktorého uložene zabezpečoval aj otec sťažovateľky, žalovaný naň vysadil okrasné dreviny a oplotil ho, čo však nie je zmenou trvalého charakteru, ale len prechodného.

Podľa ust. § 151 p ods. 2 Obč. zák. vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti, prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia § 151 p ods. 2 Obč. zák., zatravnenie, oplotenie a vysadenie drevín na pozemku... parc. č... k. ú..., ku ktorému sa viaže zriadené vecné bremeno, samo osebe nemá za následok zánik vecného bremena zo zákona (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/160/1996 zo dňa 23.04.1997)...

Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 8Co/227/2014-127 zo dňa 14.05.2014 rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/31/2013-106 zo dňa 03.06.2013 vo výroku II., III. a IV. potvrdil a vo výroku I. zostal nedotknutý...

Odvolačný súd úplne opomenul fakt, že sťažovateľka vlastní a využíva štvorkolku, ktorá sa tiež považuje za motorové vozidlo, ako aj skutočnosť, že prevažná väčšina osobných motorových vozidiel strednej triedy neprevyšuje ani šírku 2m a teda po spornom pozemku prejde bez akýchkoľvek problémov...».

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/227/2014-127 zo dňa 14.05.2014 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 Ústavy SR, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde a základné právo podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie. ...

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/227/2014-127 zo dňa 14.05.2014, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Námestovo rozsudkom sp. zn. 8C/31/2013-106 zo dňa 03.06.2013 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. ...

Zároveň... žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v petite svojej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 31/2013-106 z 3. júna 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v odvolaní sťažovateľky napadnutej časti.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa sa žalobou podanou okresnému súdu domáhala proti žalovanému určenia povinnosti strpieť vecné bremeno *in rem*. Sťažovateľka sa konkrétne domáhala určenia, že žalovaný ako výlučný vlastník pozemku (parcela... č..., k. ú...) je povinný strpieť prechod peši a prejazd motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom sťažovateľky ako výlučnej vlastníčky susediacich pozemkov (parcely... č... a parcely..., k. ú...) cez pozemok žalovaného k svojim pozemkom.

Okresný súd svojím rozsudkom čiastočne vyhovel žalobe sťažovateľky, a to v rozsahu určenia povinnosti žalovaného strpieť peši prechod sťažovateľky cez jeho pozemok. Žalobu sťažovateľky v časti, v ktorej sa domáhala určenia povinnosti žalovaného strpieť jej prejazd motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom cez pozemok

žalovaného, zamietol. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania a sťažovateľke aj žalovanému uložil povinnosť nahradiť trovy štátu u každého v sume 0,59 €.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v odvolaní sťažovateľky napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, vo výroku o trovách účastníkov a vo výroku o trovách štátu.

Krajský súd zhodne s okresným súdom dospeli k záveru, že vecné bremeno, určenia ktorého sa sťažovateľka domáha, vzniklo už povolením vkladu tohto vecného bremena do katastra nehnuteľností (na základe dohody uzavretej medzi sťažovateľkou a právnym predchodcom žalovaného o zriadení vecného bremena), avšak v dôsledku pochybenia katastra nehnuteľností nebolo premietnuté v zápise na príslušnom liste vlastníctva. Napriek uvedenému záveru okresný súd a krajský súd nevyhoveli požiadavke sťažovateľky v jej žalobe na deklaratórne určenie takto vzniknutého vecného bremena v celom rozsahu z dôvodu, že v čase rozhodovania okresného súdu už došlo zo zákona k čiastočnému zániku tohto vecného bremena (v rozsahu povinnosti žalovaného strpieť prejazd motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom cez jeho pozemok) v dôsledku trvalej zmeny pomerov. Podľa záveru okresného súdu odobreného krajským súdom v zmysle § 151p ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka nastali také trvalé zmeny, že pozemok žalovaného už nemôže slúžiť potrebám sťažovateľky alebo prospešnejšiemu užívaniu jej pozemkov. Tieto trvalé zmeny ustálili okresný súd a krajský súd vykonaním takých terénnych úprav sťažovateľkou, v dôsledku ktorých pozemok žalovaného už nemôže slúžiť na prejazd motorovými vozidlami, traktorom alebo povozom.

Sťažovateľka v podstatnej časti svojej argumentácie namieta, že krajský súd potvrdil nesprávne závery okresného súdu, ktorý *„bez akéhokoľvek návrhu či právneho dôvodu modifikoval dohodu, o ktorej sa sám vyjadril že už touto žalobkyňa, ako vlastníčka pozemkov parc... a č..., získala oprávnenie prechádzať nie len pešo, ale aj motorovým vozidlom, traktorom alebo povozom po pozemku ...“*.

Sťažovateľka ďalej namieta, že krajský súd potvrdil nesprávny záver okresného súdu o tom, že „v dôsledku zmien realizovaných žalobkyňou má pozemok šírku cca 2,19 m, čo nepostačuje na prejazd motorovým vozidlom, a teda vecné bremeno v rozsahu prejazdu motorovým vozidlom zaniklo zo zákona“ a že „za motorové vozidlo sa považuje aj štvorkolka, ktorú..., ako to vyplýva z výpovede svedka A. V. na pojednávaní dňa 03.06.2013, vlastní a využíva a ktorá má šírku cca 1,4 m a teda bez akýchkoľvek problémov po spornom pozemku prejde...“, a preto podľa nej „k zániku vecného bremena zo zákona tak ako to upravuje ust. § 151o ods. 2 OZ, nedošlo, nakoľko je prejazd motorovým vozidlom aj naďalej možný“.

Sťažovateľka zároveň namietala, že krajský súd sa opomenul vysporiadať s tou časťou jej odvolacej argumentácie, v ktorej poukazuje na možnosť prejazdu cez pozemok žalovaného štvorkolkou, a uviedla: „Odvolací súd úplne opomenul fakt, že sťažovateľka vlastní a využíva štvorkolku, ktorá sa tiež považuje za motorové vozidlo, ako aj skutočnosť, že prevažná väčšina osobných motorových vozidiel strednej triedy neprevyšuje ani šírku 2 m, a teda po spornom pozemku prejde bez akýchkoľvek problémov.“

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok krajského súdu.

Po preskúmaní rozsudku krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený. Krajský súd sa dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky a náležite odôvodnil svoje závery, keď uviedol:

„Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam vzhľadom na prejednanú vec. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku je vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Len na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že preskúmaním spisového materiálu na vec sa vzťahujúceho... Bolo... potrebné zo strany okresného súdu vysporiadať sa s otázkou rozsahu vecného bremena vzhľadom na vyjadrenia žalovaného, že z dôvodu terénnych úprav na pozemku nie je možné požadovanú povinnosť vyplývajúcu z vecného bremena určiť. V tejto súvislosti okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie a to jednak ohliadkou na mieste samom (príslušná podrobná fotodokumentácia č. 1. 84-95 spisu) a tiež výsluchom svedkov a z takto vykonaného dokazovania vyvodil aj správny právny záver, keď mal za preukázané, že v súčasnosti v dôsledku terasovitého charakteru pozemkov, vystavania oporného múru a garáže rodinou žalobkyne už nie je nijako technicky možné využívať pozemok žalovaného ... na prejazd motorovými vozidlami, povozom či traktorom k pozemkom žalobkyne, keď jej patriace pozemky parc... a č... sú v súčasnosti v dôsledku terénnych a stavebných úprav položené o cca 2 metre vyššie ako je situovaný pozemok žalovaného..., sú oddelené oporným múrom a nie je možné prekonať takmer pravouhlé odbočenie do svahu v závere zaťaženého pozemku... bez toho, aby sa prejazdom motorového vozidla nezasiahlo aj do susediaceho pozemku... parc. č..., ktorého sa však vecné bremeno nijako netýka. V dôsledku výstavby garáže má pozemok v tomto mieste šírku iba cca 2,19 metra, čo nijako nepostačuje na prejazd motorovým vozidlom, traktorom či povozom a následné odbočenie doprava do strmého svahu, pričom ani vjazd motorovým vozidlom do garáže nie je možný bez vstupu na susediaci pozemok... parc. č.... ktorý nie je vlastníctvom žalobkyne. Nastali teda také trvalé zmeny realizované žalobkyňou (resp. jej rodinnými príslušníkmi), že pozemok žalovaného ... nemôže slúžiť na prejazd motorovými vozidlami (traktorom či povozom). V tejto súvislosti odvolací súd len poukazuje na ust. § 154 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a pokiaľ z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že boli vykonané také terénne úpravy, ktoré zmenili šírku pozemku na 2,19 m (čo je nepostačujúce pre prejazd motorovými vozidlami) správne okresný súd posúdil, že v čase rozhodnom pre vydanie rozsudku je potrebné aplikovať ust. § 151 p ods. 2 Občianskeho zákonníka teda, že vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti...

Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala zmeny rozsudku z dôvodu vlastníctva štvorkolky toto ňou v konaní pred okresným súdom nebolo tvrdené a ani vlastníctvo k tomuto druhu vozidla

nepreukázala. Z uvedených dôvodov odvolanie žalobkyne odvolací súd nepovažoval za dôvodné a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a to aj vo vzťahu k trovám konania potvrdil.“

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených základných a iných práv rozsudkom krajského súdu, odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa jednotlivými nárokmi sťažovateľky uplatňovanými v sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014